

108

Wet van 28 maart 1984, houdende uniforme regelen inzake de vervoersvoorwaarden van het openbaar vervoer (Wet vervoersvoorwaarden openbaar vervoer)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het aanbeveling verdient ten behoeve van reizigers, die van het openbaar vervoer gebruik maken, uniforme regelen te stellen betreffende het vervoer en het gebruik van de ter zake daarvan getroffen voorzieningen, met inbegrip van regelen betreffende tarieven en vervoerbewijzen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop steunende besluiten wordt verstaan onder:

- Onze Minister: de Minister van Verkeer en Waterstaat;
- vervoermiddel: trein, tram, autobus of personenauto;
- handbagage: bagage, met inbegrip van levende dieren, die een reiziger als gemakkelijk mee te voeren, draagbare, dan wel met de hand verrijdbare zaken op of bij zich heeft.

2. In deze wet en de daarop steunende besluiten wordt mede verstaan onder:

- station: halte;
- vervoerbewijs: een vervoerbewijs voor handbagage;
- handbagage: fiets.

Artikel 2

1. Deze wet is van toepassing op:

- het vervoer per voor een ieder openstaand vervoermiddel van reizigers met hun handbagage krachtens een door de wet opgelegde exploitatieplicht volgens vastgestelde dienstregeling;
- het gebruik van de voorzieningen, getroffen ter zake van het onder a bedoelde vervoer.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald, dat deze wet geheel of gedeeltelijk mede van toepassing is op bepaalde soorten van niet in het eerste lid bedoeld vervoer en gebruik of dat deze wet geheel of gedeeltelijk niet van toepassing is op bepaalde soorten van in het eerste lid bedoeld vervoer en gebruik.

Artikel 3

1. Nadere regels inzake het vervoer en het gebruik van de ter zake daarvan getroffen voorzieningen worden in vervoersvoorwaarden vastgesteld.

2. De vervoersvoorwaarden, met uitzondering van de tarieven en modellen van vervoerbewijzen, worden vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur na overleg met de door Onze Minister aangewezen vervoerders en organisaties.

3. De tarieven en modellen van vervoerbewijzen worden vastgesteld door Onze Minister na overleg met de meest betrokken vervoerders of organisaties. De tarieven worden vastgesteld in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken.

4. Onze Minister kan regels geven over de gevallen waarin tarieven en modellen kunnen afwijken van de in het derde lid bedoelde tarieven en modellen. Daarbij kan Onze Minister bepalen dat de tarieven en modellen door de vervoerder vastgesteld worden.

5. De in het derde lid bedoelde tarieven en modellen gelden niet, behoudens de toegestane afwijkingen als bedoeld in het vierde lid, voordat zij zijn gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

6. Het derde lid alsmede artikel 9 zijn behoudens met betrekking tot het tariefniveau niet van toepassing op tarieven en modellen van vervoerbewijzen, die uitsluitend gelden voor door de N.V. Nederlandse Spoorwegen verricht vervoer of daaraan aansluitende prestaties.

Artikel 4

De vervoersvoorwaarden regelen de betalingsverplichting ter zake van het vervoer en bepalen, in hoeverre de betalingsverplichting vervalt of een recht op terugbetaling ontstaat.

Artikel 5

1. Een vervoerbewijs bevat, behoudens ontheffing door of namens Onze Minister:

- a. de vermelding van een vervoerder of een door Onze Minister aangewezen instantie;
- b. de vermelding van de prijs;
- c. zodanige kenmerken en aanduidingen, dat de geldigheid kan worden vastgesteld.

2. Een vervoerbewijs is geldig, indien het blijkens zijn kenmerken en aanduidingen aan de houder ingevolge de vervoersvoorwaarden recht geeft zich met zijn handbagage te bevinden op de plaats in een vervoermiddel of station waar hij zich ophoudt en indien het niet onbevoegd is gewijzigd of anderszins bewerkt.

3. Artikel 75, eerste lid, en artikel 186, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn niet van toepassing op vervoerbewijzen.

Artikel 6

1. Het is, behoudens het in de vervoersvoorwaarden bepaalde, verboden zich zonder geldig vervoerbewijs te bevinden, hetzij in een vervoermiddel, hetzij in een gedeelte van een station ten aanzien waarvan de vervoerder zulks duidelijk kenbaar heeft gemaakt.

2. Degene, die van een geldig vervoerbewijs moet zijn voorzien, is verplicht dit op verlangen van een in artikel 11 bedoelde functionaris te tonen of te overhandigen.

Artikel 7

Het is, behoudens het in de vervoersvoorwaarden bepaalde, verboden:

- a. een onbevoegd gewijzigd of anderszins bewerkt vervoerbewijs te gebruiken;
- b. een vervoerbewijs te misbruiken;
- c. de controle van vervoerbewijzen te belemmeren of te verhinderen.

Artikel 8

1. Het is, behoudens het in de vervoersvoorwaarden bepaalde, verboden zich in een vervoermiddel in zodanige toestand te bevinden, zich zodanig te gedragen of zodanige handbagage mee te nemen, dat orde, rust, veiligheid of een goede bedrijfsgang wordt of kan worden verstoord.

2. Iedere reiziger is verplicht de door of vanwege de vervoerder duidelijk kenbaar gemaakte aanwijzingen betreffende de orde, rust, veiligheid of een goede bedrijfsgang op te volgen.

3. De vervoersvoorwaarden bepalen welke feiten, gedragingen of omstandigheden als toestanden of gedragingen in de zin van het eerste lid worden beschouwd en op welke wijze aanwijzingen als bedoeld in het tweede lid onder meer kunnen worden gegeven.

Artikel 9

1. Het is de vervoerder verboden andere vervoersvoorwaarden met inbegrip van de tarieven toe te passen dan die, welke ingevolge artikel 3 gelden.

2. Het is de vervoerder verboden de reiziger een ander vervoerbewijs te verstrekken dan dat, waarvan het model ingevolge artikel 3, derde lid, is vastgesteld of waarvan het gebruik ingevolge artikel 3, vierde lid, is toegestaan.

Artikel 10

Overtreding van het in de artikelen 6, 7, 8 of 9 bepaalde wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste vijfduizend gulden. De hier strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen.

Artikel 11

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde zijn belast de door de vervoerder aangewezen functionarissen. De vervoerder neemt bij de aanwijzing de ter zake door Onze Minister gegeven richtlijnen in acht. Artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering is niet van toepassing.

2. Met de opsporing van de bij deze wet strafbaar gestelde feiten zijn behalve de bij of krachtens artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen ambtenaren, belast de door Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Justitie, aangewezen functionarissen. Deze aanwijzing wordt in de Nederlandse Staatscourant bekend gemaakt.

3. De in het eerste en tweede lid bedoelde functionarissen zijn bevoegd:

- a. de in artikel 8, tweede lid, bedoelde aanwijzingen ter zake van de orde, rust, veiligheid of een goede bedrijfsgang te geven;
- b. reizigers, die het in de artikelen 6, 7 of 8 bepaalde overtreden, uit de vervoermiddelen te weren of te verwijderen en hun vervoerbewijzen in te trekken;
- c. bij vermoeden van een ten aanzien van handbagage gepleegde overtreding van het in artikel 8 bepaalde zich in tegenwoordigheid van de reiziger van aard en inhoud daarvan te overtuigen en onbevoegd meegenomen handbagage uit de vervoermiddelen te weren of verwijderen.

4. De artikelen 179 tot en met 182 van het Wetboek van Strafrecht zijn ten aanzien van de in het eerste en tweede lid bedoelde functionarissen van overeenkomstige toepassing. Bij het uitoefenen van de in het derde lid genoemde bevoegdheden dienen de in het eerste en tweede lid bedoelde functionarissen zich desgevraagd als zodanig te legitimeren.

5. Onze Minister stelt, na overleg met Onze Minister van Justitie, een ambtsinstructie op voor de in het eerste en tweede lid bedoelde functionarissen.

Artikel 12

De ingevolge artikel 11, tweede lid, aangewezen functionarissen leggen voor de kantonrechter de eed af als volgt:

Ik zweer, dat ik alle plichten, welke mij door of krachtens de Wet vervoersvoorwaarden openbaar vervoer zijn of zullen worden opgelegd, eerlijk en naar behoren zal vervullen.

Artikel 13

1. Onverminderd het recht een op de vervoersovereenkomst gegronde rechtsvordering in te stellen tegen de vervoerder, kan een dergelijke rechtsvordering ook worden ingesteld tegen de in artikel 5, eerste lid, bedoelde vervoerder of instantie, die eveneens als vervoerder wordt aangemerkt.

2. De in het eerste lid laatstbedoelde rechtsvordering vervalt evenwel, indien:

a. de rechthebbende niet binnen drie maanden aan de in artikel 5, eerste lid, bedoelde vervoerder of instantie schriftelijk heeft kennis gegeven van het feit, waaruit de vordering is ontstaan;

b. de in artikel 5, eerste lid, bedoelde vervoerder of instantie binnen zes maanden aan de rechthebbende een schriftelijke verklaring heeft verstrekt, waarin de vervoerder zijn verantwoordelijkheid aanvaardt.

3. Een kennisgeving als bedoeld in het tweede lid onder a geldt als een kennisgeving aan de vervoerder.

4. De in het tweede lid genoemde termijnen beginnen met de aanvang van de dag, volgende op die van het feit, waaruit de rechtsvordering is ontstaan.

Artikel 14

1. Onze Minister kan afwijkingen van deze wet toestaan ten aanzien van:

- a. het vervoer van of naar het buitenland;
- b. het vervoer door een buitenlandse vervoerder.

2. Onze Minister kan met betrekking tot het gebruik van bijzondere vervoermiddelen ontheffing verlenen van bepalingen van deze wet.

Artikel 15

I. De Wet Autovervoer Personen (Stb. 1975, 68)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A. Na artikel 2 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

2a. Deze wet is niet van toepassing voor zover de Wet vervoersvoorwaarden openbaar vervoer van toepassing is.

B. Na artikel 33a wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

33b. De houder van een vergunning voor de uitoefening van een autobusdienst binnen één gemeente is verplicht tot uitoefening van de dienst overeenkomstig de vastgestelde dienstregeling.

II. In de Spoorwegwet (Stb. 1875, 67)² wordt na artikel 69 een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

69a. Deze wet is niet van toepassing voor zover de Wet vervoersvoorwaarden openbaar vervoer van toepassing is.

III. De Locaalspoor- en Tramwegwet (Stb. 1900, 118)³ wordt gewijzigd als volgt:

- A. In artikel 5 eerste lid wordt na het cijfer «49» toegevoegd, 69a;
- B. Aan artikel 5 wordt een lid toegevoegd, luidende:
  - 6. De ondernemer is verplicht tot uitoefening van de dienst overeenkomstig de vastgestelde dienstregeling.
- C. Aan artikel 8, eerste lid, wordt een volzin toegevoegd, luidende:
Artikel 5, zesde lid, blijft op deze spoorwegen van toepassing.

Artikel 16

De functionarissen van de vervoerder, die op het tijdstip van inwerking-treding van deze wet zijn beëdigd op grond van de Spoorwegwet of de Wet Autovervoer Personen, worden geacht beëdigd te zijn op grond van deze wet.

Artikel 17

- 1. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet vervoersvoorwaarden openbaar vervoer.
- 2. De artikelen van deze wet treden in werking op een door Ons te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden gesteld.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 28 maart 1984

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

Uitgegeven de *dertigste* maart 1984

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de Wet van 28 april 1983, Stb. 254.

² Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 april 1976, Stb. 229.

³ Laatstelijk gewijzigd bij de Wet van 26 maart 1980, Stb. 192.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal: Kamerstukken II 1982/1983, 17 813; 1983/84, 17 813.

Hand. II 1983/84, blz. 3268-3276; 3330.

Kamerstukken I 1983/84, 17 813 (128, 128a, 128b).

Hand. I 1983/84, zie vergadering van 27 maart 1984.